

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Internetconsultatie wijzigingsbesluit beroepskrachten ve in opleiding en interactief voorlezen – input BK

In dit wijzigingsbesluit wordt een aantal zaken geregeld waar in de sector behoefte aan is. De vraag om BBL in de VE en de wens voor harmonisatie van de taaleis VE en de taaleis IKK staat al een tijd hoog op de agenda. BK heeft hier de afgelopen tijd constructieve gesprekken over gevoerd met de ministeries van OCW en SZW. We zijn daarom verheugd dat dit wijzigingsbesluit er nu ligt.

Bij de uitwerking en implicaties voor het werkveld zien we wel een aantal uitdagingen die we in deze internetconsultatie zullen toelichten. We zijn graag bereid om dit samen met ministerie, sector en onderwijspartijen verder uit te werken. Het VE-ondersteuningstraject (onderdeel van GOAB) kan hierbij van toegevoegde waarde zijn.

Waar zijn we positief over?

- Positief over de wijziging om de taaleis VE te laten vervallen en in plaats daarvan naast de taaleis IKK de verplichting op te nemen dat er scholing in interactief voorlezen plaatsvindt.
- Positief over de mogelijkheid van het inzetten van BBL'ers. Goed dat hieraan enkele voorwaarden worden verbonden om de kwaliteit op peil te houden. We pleiten ervoor om zoveel mogelijk dezelfde voorwaarden te hanteren als bij BBL'ers in de reguliere kinderopvang om het succes in de uitvoering zo groot mogelijk te maken.
- Positief dat voor de vereiste beroepskwalificatie van pedagogisch medewerker één-op-één wordt aangesloten bij de bepalingen in de Cao kinderopvang. Dat geeft ook duidelijkheid over het vraagstuk rondom de HBO'er in opleiding.

We vragen aandacht voor de uitwerking en implicaties voor het veld

Bij de uitwerking van deze 3 wijzigingen in het concept besluit en de nota van toelichting maken we een aantal opmerkingen over het concept besluit, de gevolgen voor de branche en het beroepsonderwijs, de implementatie van de voorgenomen wijzigingen en het overgangsrecht. We doen dat per onderwerp.

1. Taaleis VE

In het concept besluit vervalt de eis dat de beroepskracht moet voldoen aan niveau 3F voor het onderdeel Lezen. BK is verheugd dat de taaleis IKK vanaf 1-1-2026 (beoogde inwerkingtreding van het gewijzigde besluit) ook geldt voor de VE, waardoor er geen sprake meer is van twee verschillende taaleisen voor beroepskrachten die werken met 0-4-jarigen.

In plaats daarvan moeten beroepskrachten in de VE aantoonbaar geschoold zijn in de vaardigheid 'interactief voorlezen'.

1.a Concept besluit

De formulering in het concept besluit is helder. BK kan zich goed vinden in de motivering van deze wijziging, maar maakt wel een kanttekening bij de formulering in de nota van toelichting (pag. 5) dat 'het onderdeel Lezen niet bijdraagt aan de vaardigheden van beroepskrachten om

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

taalrijke situaties te creëren. Hierdoor blijkt dit onderdeel dus ook niet bij te dragen aan de taalontwikkeling van peuters.'

O.i. blijkt dit niet uit het aangehaald artikel (KR1548) van Kennisrotonde uit 2022, waarnaar verwezen wordt. In dit artikel wordt weliswaar het positieve effect van interactief voorlezen bevestigd, maar we vinden er niet een bevinding terug dat de vaardigheid Lezen uit het referentiekader daaraan niet zou bijdragen, omdat dit om het lezen van zakelijke teksten gaat.

Vraag

Kan OCW aangeven op welk onderzoek/document de conclusie, dat de vaardigheid Lezen niet bijdraagt aan de taalontwikkeling van peuters, is gebaseerd?

1.b Implicaties voor branche/implementatie

De afschaffing van de eis Lezen 3F heeft consequenties voor het beroepsonderwijs en voor de aanbieders van taaltoetsen. Voor (toekomstig) beroepskrachten is het niet meer nodig aan te tonen dat zij voor Lezen het niveau 3F /B2 hebben behaald. Het onlangs ontwikkelde Instellingsexamen Lezen 3F en de taaltoetsen Lezen 3F zijn na 1-1-2026 niet meer nodig om in de VE te kunnen werken.

De toevoeging van een extra onderwerp in de lijst van onderwerpen waarin een beroepskracht in de VE geschoold moet zijn, heeft ook consequenties voor het beroepsonderwijs dat kwalificeert voor de VE, de aanbieders van basisvaardigheden VE-scholing en de aanbieders van VVE-programma's. Voor zover we nu kunnen overzien, betekent dat het volgende:

- Interactief lezen moet een module worden in het Keuzedeel Ontwikkelingsgericht werken.
- Interactief lezen moet als beroepseis worden opgenomen in het kwalificatiedossier van de opleiding Gespecialiseerd pedagogisch medewerker.
- Interactief lezen moet onderdeel worden van de opleiding ad Pedagogisch Educatief Professional en in de minors die, in combinatie met een passende hbo-opleiding, kwalificeren voor de VE.
- Aanbieders van algemene VE-scholing moeten een onderdeel Interactief voorlezen toevoegen aan hun curriculum.
- Ontwikkelaars van VVE-programma's moeten een onderdeel Interactief voorlezen toevoegen aan hun training.
- Interactief voorlezen moet worden opgenomen in het toetsingskader van GGD GHOR.

Vraag

Kan OCW aangeven of er concrete acties/handvatten in beeld zijn om de implementatie te ondersteunen?

BK voorziet dat de tijd die gemoeid zal zijn met de ontwikkeling en implementatie van een onderdeel Interactief voorlezen in beroepsonderwijs en VE-scholing zich niet verhoudt tot de beoogde invoeringstermijn (1-1-2026). We stellen daarom een overgangstermijn van minimaal een jaar te nemen en de eis Interactief voorlezen op z'n vroegst op 1-1-2027 te laten ingaan. Dit

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

biedt meer garanties dat deze nieuwe eis echt goed verankerd wordt in het scholingsaanbod en in de opleidingsplannen van de VE-aanbieders.

2. Formatieve inzet van BBL'ers

In het concept besluit wordt de mogelijkheid gegeven om een student die de BBL-variant volgt van de opleiding voor (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker (mbo-3 of mbo-4) formatief in te zetten. Daarbij geldt een aantal voorwaarden.

2.a Concept besluit

De formulering in het conceptbesluit is helder. De onderliggende motivering voor deze wijziging delen we; een student die in de VE wil gaan werken, wordt op deze manier gelegenheid geboden om al tijdens de studie ervaring op te doen. Dat is van groot belang voor de student zelf en voor de kwaliteit van de VE, en het kan positief bijdragen aan de personeelsvoorziening in de VE.

Voor de volledigheid merken we op dat een organisatie bij de inzet van een BBL'er is gehouden aan de voorwaarden die in de Wet kinderopvang en in de CAO zijn opgenomen en aan de voorwaarden die vanuit het beroepsonderwijs gelden. We zien daarbij geen tegenstrijdigheden, maar maken ons wel zorgen over het aantal extra eisen t.o.v. BBL'ers in de reguliere opvang:

- keuzedeel aantoonbaar en met gunstig gevolg heeft afgerond; of de genoemde kennis en vaardigheden onderdeel zijn van de opleiding.
- het eerste leerjaar van de kwalificerende opleiding aantoonbaar heeft afgerond;
- de beroepskracht in opleiding, de praktijkbegeleider, de opleidingsbegeleider en de pedagogisch beleidsmedewerker, schriftelijk ingestemd hebben met een door hen opgesteld begeleidingsplan (dat zijn maar liefst 4 mensen en dat is echt teveel. En een handtekening van de pedagogisch beleidsmedewerker is wat ons betreft niet aan de orde want het voegt geen waarde toe).

De verruiming van de regelgeving beperkt zich tot de mbo-3 en mbo-4 studenten die de beroepsbegeleidende leerweg volgen. Er zijn daarnaast nog twee andere initiële opleidingen die kwalificeren als 'startbekwaam voor de VE', te weten:

1. de ad-opleiding Pedagogisch Educatief Professional
2. een kwalificerende hbo-opleiding waarin een specifieke minor is gevolgd (zie notitie Aantoonbaarheidseisen van OCW).

BK vindt het een gemiste kans als aan studenten van deze opleidingen niet de mogelijkheid zou worden geboden om ervaring op te doen in de VE. We pleiten ervoor ook studenten die deze opleiding volgen als beroepskracht VE in opleiding formatief in te kunnen zetten onder vergelijkbare voorwaarden die voor de BBL'ers gelden.

Vraag

Kan OCW toelichten en motiveren waarom studenten van de kwalificerende ad- of hbo-opleidingen uitgesloten zijn van formatieve inzet in de VE tijdens hun studie?

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

2.b Implicaties voor branche/implementatie

Tijd en capaciteit

Het inzetten van BBL'ers, het beoordelen van de formatieve inzetbaarheid en het opstellen van een begeleidingsplan zijn in de reguliere kinderopvang praktijk van alledag. Voor een aanbieder met uitsluitend VE-locaties, waar tot op heden geen formatieve inzet van BBL'ers mogelijk is, is dit nieuw.

De VE-aanbieder moet zich laten registreren als leerbedrijf en voldoen aan de voorwaarden die daaraan verbonden zijn, zoals het aanwijzen/-stellen, scholen en inroosteren (extra uren!) van praktijkbegeleiders.

In de nota van toelichting staat dat de werkdruk in de VE en het feit dat begeleiding tijd en capaciteit vraagt, belangrijk aandachtspunt voor de uitvoering is. Dat delen we.

Vraag

Kan OCW aangeven welke concrete acties/handvatten in beeld zijn om de implementatie te ondersteunen?

Financiën

Naast tijd en capaciteit vraagt formatief inzetten van BBL'ers ook om financiële middelen. In de nota van toelichting wordt als tarief voor regeldrukkosten het bedrag van € 16,70 per uur genoemd, als een 'gemiddeld uurloon van een pedagogisch medewerker' (aldus de voetnoot). Dit is o.i. niet realistisch berekend. Dit uurloon kan niet als 'het gemiddeld uurloon' worden aangemerkt, en bovendien missen in dit bedrag de vakantietoeslag, de eindejaarsuitkering en de werkgeverslasten. We lichten dat hier toe:

Een beginnend pedagogisch medewerker op de eerste trede van schaal 6 heeft een bruto uurloon van plm. € 16,40; zij heeft in schaal 6 een uitloop tot plm. € 22,50. De vakantietoeslag is 8%, de eindejaarsuitkering is (op dit moment) 4%. Dit leidt tot een uurloon van resp. € 18,42 en €25,27.

De werkgeverslasten (plm. 25-30%) zijn in dit uurloon nog niet meegenomen. De kosten voor de werkgever liggen dus tussen de € 23,48 en € 32,22 per uur (27,5% voor werkgeverslasten gerekend).

Ervaren pedagogisch medewerkers in de VE krijgen vaak een doorloop naar schaal 7 en een praktijkopleider wordt conform cao sowieso ingeschaald in schaal 7. Het uurloon loopt dan van € 18,55 tot € 24,75. Inclusief vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en werkgeverslasten leidt dit voor de werkgever tot een uurloon dat ligt tussen de € 26,56 en € 35,45.

Op basis van deze bedragen ligt daarom naar ons inziens het gemiddeld uurloon van een pedagogisch medewerker rond de € 29,47 i.p.v. de genoemde € 16,70.

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Cao kinderopvang

De Cao kinderopvang stelt dat een BBL'er in de dagopvang minimaal 20 uur contracturen moet hebben. Ook de VE-aanbieder met uitsluitend korte dagdelen (16 uur opvang per week) moet dus minimaal een contract van 20 uur per week aanbieden.

Wet kinderopvang

Ook de Wet KO stelt voorwaarden aan de inzet van BBL'ers. De tijdelijke 50%-regeling voor de inzet van BBL'ers geldt voornamelijk tot 1 juli 2026; daarna kan de 30% regeling weer van kracht worden.

3. Basisbekwaamheid voor werken in de kinderopvang

In het concept besluit wordt de huidige bepaling, dat er een getuigschrift van een afgeronde beroepsopleiding moet zijn, verruimd. Er wordt voor de basisbekwaamheid voor de beroepskracht aangesloten bij de kwalificatie-eisen die in de Cao kinderopvang worden gesteld.

3.a Concept besluit

In het concept besluit staat de formulering 'de beroepskracht die een passende opleiding heeft gevolgd'. In de nota van toelichting wordt uitgelegd dat hiermee een-op-een wordt aangesloten bij de Regeling Wet kinderopvang, waarin is uitgewerkt dat de kwalificatie-eisen van de Cao kinderopvang gehanteerd worden. BK is positief over deze voorgenomen stap in het gelijktrekken van Regeling Wet kinderopvang en besluit basisvoorwaarden kwaliteit VE.

3.b Implicaties voor branche/implementatie

Deze wijziging van het besluit betekent een verruiming van de mogelijkheden voor de personele inzet in de VE en doet recht aan beroepskrachten die op een andere manier dan via een beroepsopleiding gekwalificeerd zijn voor het vak. De implementatie vraagt geen extra maatregelen. Ook GGD GHOR is al bekend met de kwalificatie-eisen van de Cao kinderopvang, omdat die nu al op de reguliere kinderopvang van toepassing zijn.

4. Overgangsrecht

Interactief voorlezen

In het concept besluit is als overgangsrecht opgenomen:

- Beroepskrachten die vóór 1-1-2026 voldoen aan de huidige taaleis VE, blijven bevoegd. Zij hoeven geen extra scholing Interactief voorlezen te volgen. Het is niet verplicht dit onderdeel voor deze beroepskrachten in het opleidingsplan op te nemen.
- Beroepskrachten die na 1-1-2026 in de VE willen werken en niet voldoen aan Lezen 3F kunnen vanaf 1-1-2026 Interactief voorlezen behalen om in de VE te kunnen werken.
- Studenten GPM die een opleiding met de huidige kwalificatiedossiers volgen, krijgen de keus: óf zij voldoen aantoonbaar aan Lezen 3F, óf zij voldoen aantoonbaar aan Interactief voorlezen.
- Studenten PM die het huidige Keuzedeel volgen, krijgen de keus: óf zij voldoen aantoonbaar aan Lezen 3F, óf zij voldoen aantoonbaar aan Interactief voorlezen.

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

- Studenten die in de toekomst de vernieuwde GPM of het vernieuwde Keuzedeel behalen, voldoen aan de nieuwe eis.

BK mist hier een overgangsrecht voor

- Beroepskrachten die vóór 1-1-2026 gestart zijn met VE-scholing (zonder interactief voorlezen) en nog niet aan Lezen 3F voldoen.
- Studenten die de opleiding ad PEP volgen of een hbo-opleiding met een kwalificerende minor, die hun opleiding ná 1-1-2026 afronden.

Vraag

Geldt ook voor deze twee groepen het overgangsrecht dat zij kunnen kiezen of zij (gaan) voldoen aan lezen 3F of Interactief voorlezen? Zo ja, dan zien we dat graag opgenomen in het besluit.

Formatieve inzetbaarheid BBL'ers en passende opleiding

Deze maatregel wordt met ingang van invoeringsdatum gewijzigd besluit van kracht.

BK geeft het ministerie van OCW nadrukkelijk in overweging om bij het toezicht al te anticiperen op deze beleidswijzigingen zodra het gewijzigd besluit gepubliceerd is.

Uitgangspunt daarbij zou zijn dat de onderbouwing en motivering van deze twee maatregelen dermate steekhoudend zijn, dat langer wachten met de invoering niet opportuun is.